

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Bron: www.bontebentheimer.nl

Dag van het Buitenvarken

17 maart 2021

Wet- en regelgeving voor
(buiten)varkens

>> *Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Met welke regelgeving heeft u te maken?

- Registratie als houder
- Productierechten
- Diergezondheidsfonds (DGF)
- Merken van varkens
- Melden van varkens
- Reiniging en ontsmetting (R&O)
- Huisvesting buitenvarkens (omheining)
- Verplaatsen van varkens

Registratie als houder

Aanmelden

- Zorg voor een UBN bij RVO.
- Registreer uw UBN voor de diersoort varken met de juiste bedrijfsstatus.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Productierechten

- Een productierecht geeft de mogelijkheid om varkens te houden.
- Aantal varkens omrekenen naar varkens-eenheden (VE). Voor elke VE een productierecht nodig.
- Per kalenderjaar gemiddeld niet meer varkens dan volgens de productierechten mag.
- Houdt u minder dan 3 VE? Geen rechten nodig.

Diercategorie-nummer	Diersoort	Omrekenings-factor
400	Fokzeugen inclusief biggen jonger dan 6 weken (ten minste eenmaal gedekt of geïnsemineerd: guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, zeugen waarvan de biggen gespeend zijn en waarvan de biggen aan een ander bedrijf worden geleverd ca. 6 weken na hun geboorte)	1,97 ve
401	Fokzeugen inclusief biggen biggen tot een gewicht van 25 kg (ten minste eenmaal gedekt of geïnsemineerd: guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, waarvan de biggen worden gehouden tot een gewicht van ca. 25 kg (ook fokzeugen waarvan de biggen op het eigen bedrijf worden gehouden)	2,74 ve
	Opfokzeugen jonger dan 7 maanden (jonge zeugen, nooit gedekt of geïnsemineerd, gehouden voor de fokkerij van ca. 25 kg tot ca. 7 maanden, ook aangeleverde opfokzeugen van ca. 25 kg die worden afgeleverd op ca. 7 maanden of iets ouder en opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf van exact 25 kg, die worden afgeleverd op ca. 7 maanden)	0,96 ve
	Opfokzeugen van 7 maanden en ouder (jonge zeugen, nooit gedekt of geïnsemineerd, gehouden voor de fokkerij van ca. 7 maanden tot de eerste dekking, ook opfokzeugen die zijn aangeleverd op ca. 7 maanden of iets jonger, tot de eerste dekking)	1,59 ve
404	Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot de eerste dekking (jonge zeugen, nooit gedekt of geïnsemineerd, gehouden voor de fokkerij van ca. 25 kg tot de eerste dekking. Opfokzeugen die zijn aangeleverd op ca. 25 kg, die niet op 7 maanden worden afgeleverd, maar worden aangehouden tot de eerste dekking; ook opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf die worden aangehouden van exact 25 kg tot de eerste dekking)	1,11 ve

Diergezondheidsfonds (DGF)

- Houdt u 6 of meer varkens? Meebetalen aan het DGF.
- U krijgt daarvoor een heffing.
- Aparte tarieven voor de verschillende soorten afvoer van varkens: slacht, export of naar een ander bedrijf. Ook per varken verschilt het tarief.

Tarieven Varken 2020

Type dier	Tarief per afgevoerd dier (€)
Vleesvarken van A- of B-bedrijf, afgevoerd voor slacht of export	0,340
Big van A- of B-bedrijf, afgevoerd naar E- of F-bedrijf	0,120
Zeug, beer of gelt, afgevoerd van A- of B-bedrijf	0,170
Big, afgevoerd van A- of B-bedrijf naar A-, B-, C- of D-bedrijf of voor slacht of export	0,170
Varken van C- of D-bedrijf	0,170
Varken, afgevoerd van E- of F-bedrijf	0,050

Merken van varkens

- Alle varkens in Nederland moeten oormerken hebben.
- Oormerken voor varkens bestelt u direct bij een erkende leverancier.

Wanneer?

- Een week na het spenen of uiterlijk 3 maanden na de geboorte.
- Voor raszuivere en hybride varkens met een inschrijving in een stamboek is een tatoeage ook voldoende.

Merken

- Gebruiksmerken

- Slachtmerken

Melden van varkens

Melden van verplaatsingen

- Via een aangewezen databank (ADB)

IKB Nederland

- Melden van verplaatsingen
  - Aanvoer en import
  - Afvoer en export
  - Dood
  - Binnen 2 werkdagen
- Herstellen en intrekken meldingen

Bedrijfsregister

Veranderingen in het aantal varkens bijhouden.

- Binnen 3 werkdagen aantekenen
- Mag digitaal

Vervoersdocument

- Bij ieder transport
- Mag digitaal

Transportdocument VVL

POV

Naam aanvrager: H... ..
Transportdatum: ... ..
Vertrektijd: ... ..
Transportduur (uren): ... ..

Transportnummer: 9772059
Printdatum: 12-01-2017

Herkomst bedrijf

UBN: ... ..
Houder: ... ..
Adres: ... ..
Postcode/Woonplaats: ... ..

Diercategorie: Biggen
Aantal varkens: 260

Andere UBN's dan herkomst UBN op oormerken:

Opmerkingen over dit transport:

Vervoerder

Relatienummer: ... ..
Naam: ... ..
Kantelen voorlég: ... ..

Bestemming

UBN: ... ..
Houder: ... ..
Adres: ... ..
Postcode/Woonplaats: ... ..

Waarschuwing: VVL-20013 Dit transport is niet toegestaan. Dit F-bedrijf mag binnen 6 weken naar maximaal 1 veehouder(jan) afvoeren.

Handtekening Houder herkomstbedrijf: _____
Handtekening Vervoerder: _____

Reiniging en ontsmetting (R&O)

Heden:

- Bij het houden van 10 of meer evenhoevigen een eenvoudige R&O-plaats verplicht.

Vanaf 21-04-2021 geldt voor hobbyhouders en professionele varkenshouders met scharrel-/buitenvarkens:

- Inrichtingen die uitsluitend uit een weiland bestaan en waarbij er rondom dat weiland geen locatie is waar een eenvoudige wasplaats gesitueerd kan worden, worden uitgezonderd van de plicht om een wasplaats te hebben.
- Geen R&O-verplichting voor verplaatsingen binnen de inrichting.
- Wel R&O-verplichting als het transportmiddel de inrichting verlaat.
- Mobiele wasplaats? Ontheffing aanvragen bij de NVWA.

Huisvesting buitenvarkens (omheining)

EU Verordening (2016/429)

Art. 10 (Verantwoordelijkheid voor de diergezondheid en voor biobeveiligingsmaatregelen)

- Samengevat: Exploitanten zijn o.a. verantwoordelijk voor:
  - Gebruik van diergeneesmiddelen en “goede dierhouderij”
  - Diergezondheid & zoveel mogelijk beperken van risico op verspreiding van ziekten...
- Meest relevant voor buitenvarkens is lid 4 van art. 10:

De in lid 1, onder b), bedoelde biobeveiligingsmaatregelen worden, naargelang het geval, uitgevoerd door middel van:

- a) fysieke beschermingsmaatregelen, waaronder:
  - i. insluiten, omheinen, overdekken, van netten voorzien, naargelang het geval;
  - ii. schoonmaak, desinfectie en bestrijding van insecten en knaagdieren;
- b) beheersmaatregelen, waaronder eventueel:
  - i. procedures voor het betreden en verlaten van inrichtingen voor dieren, producten, voertuigen en personen;
  - ii. procedures voor het gebruik van uitrusting;
  - iii. voorwaarden voor verplaatsing, op basis van de betrokken risico's;
  - iv. voorwaarden voor het binnenbrengen van dieren of producten in de inrichting;
  - v. quarantaine, het isoleren of scheiden van nieuwe of zieke dieren;
  - vi. een systeem voor veilige verwijdering van dode dieren en andere dierlijke bijproducten.

(43) Biobeveiliging is een van de belangrijkste preventie-instrumenten waarover de exploitanten en anderen die met dieren werken, beschikken om te vermijden dat overdraagbare dierziekten worden binnengebracht, zich ontwikkelen en zich verspreiden naar, in of uit een dierenpopulatie. De rol van biobeveiliging wordt ook erkend in de effectbeoordeling voor de vaststelling van deze verordening, waarin specifiek wordt ingegaan op de mogelijke gevolgen. De vastgestelde biobeveiligingsmaatregelen moeten voldoende flexibel zijn, aangepast zijn aan het soort productie en de soorten of categorieën van betrokken dieren, en rekening houden met de lokale omstandigheden en technische ontwikkelingen. Aan de Commissie dienen de nodige uitvoeringsbevoegdheden te worden toegekend om de minimumvoorschriften vast te stellen voor een eenvormige toepassing van biobeveiligingsmaatregelen in de lidstaten. De exploitanten, de lidstaten of de Commissie moeten evenwel bevoegd blijven om hun **eigen gidsen voor goede praktijk** op te stellen en aldus de preventie van overdraagbare ziekten door middel van hogere bioveiligheidsnormen te promoten. Biobeveiliging kan een aantal initiële investeringen vergen maar als dat tot minder dierziekten leidt, zou dat voor exploitanten een positieve prikkel moeten zijn.

- Voorkomen dat overdraagbare ziekten worden binnengebracht, zich ontwikkelen en zich verspreiden naar, in of uit een dierenpopulatie.
- Een aantal houders van buitenvarkens zijn groep begonnen om een gids voor goede praktijk op te stellen.

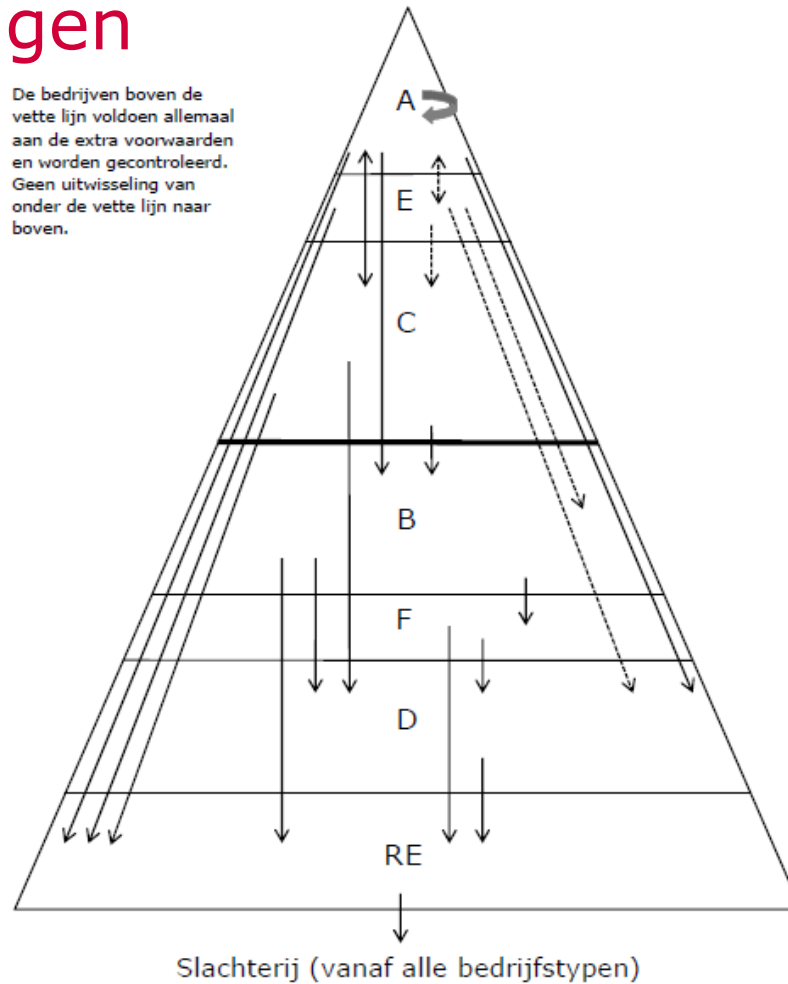

Varkensleveringen

De bedrijven boven de vette lijn voldoen allemaal aan de extra voorwaarden en worden gecontroleerd. Geen uitwisseling van onder de vette lijn naar boven.

Bedrijfsstatussen

Status	Omschrijving	Bedrijfstype
A	Zeugenbedrijf met hoogste hygiënestatus	Fokbedrijf
B	Zeugenbedrijf met standaard hygiënestatus	Vermeerderingsbedrijf
C	Bedrijf met fokbiggen en hoogste hygiënestatus	Opfokbedrijf
D	Bedrijf met vleesvarkens en standaard hygiënestatus	Vleesvarkensbedrijf
E	Speenbiggenbedrijf en hoogste hygiënestatus	Speenbiggenbedrijf
F	Speenbiggenbedrijf en standaard hygiënestatus	Speenbiggenbedrijf
RE	Locatie met maximaal 4 (volwassen) varkens	Hobbybedrijf

Even inzoomen op belangrijkste statussen: B

B-bedrijf

- Aanvoer van gelten en/of beren van een A-, C- of E-bedrijf
- Import

- Afvoer biggen naar D-bedrijven
- Afvoer varkens naar RE-bedrijven
- Afvoer naar de slacht
- Export

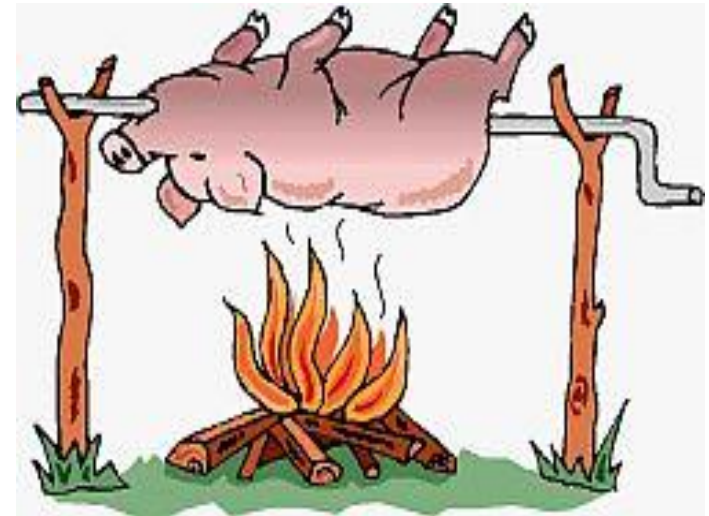

Even inzoomen op belangrijkste statussen: D

D-bedrijf

- Aanvoer biggen van A-, B-, E- en F-bedrijven
- Aanvoer van gelten en beren van A-, C en E-bedrijven
- Import

- Afvoer varkens naar RE-bedrijven
- Afvoer naar de slacht
- Export

Even inzoomen op belangrijkste statussen: RE

RE-bedrijf

- Aanvoer varkens van alle bedrijven
- Import

- Afvoer varkens naar RE-bedrijven
- Afvoer naar de slacht
- Export

Maximaal 4 varkens

Varkensleveringen

- Verbod op aan- en afvoer, tenzij...
  - vanaf of naar een A-, B-, C-, E-, F-bedrijf met toestemming
  - naar een D-bedrijf met toestemming
  - naar slachthuis
  - naar een verzamelcentrum
  - naar het buitenland
  - vanuit het buitenland (mits geen overschrijding leveranciers)
- onderzoeksinstituut en spermawincentrum
- maximaal 4 varkens naar een RE-bedrijf

Varkensleveringen

- Aanvragen toestemming
  - Aanvragen via een ADB voor I&R Varken
  - Toestemming is 7 dagen geldig
  - Drie jaar bewaren (mag ook digitaal)
- Weigeren aanvoer zonder toestemming
- Afvoer naar RE-bedrijf: uitzondering

Toestemmingen: Hoe werkt het?

- Degene die dieren afvoert vraagt toestemming aan
  - In portaal ADB
  - Toestemming van RVO
- Resultaat aanvraag toestemming
  - Afgifte door RVO
  - Communicatie door ADB
- Toestemming = vervoersdocument
- I&R Melding
  - Aanvoer, Afvoer
  - Import, Export
  - Dood

Ontheffingen varkensleveringen

- Fokdieren verplaatsen alleen mogelijk tussen RE-bedrijven
- Ontheffing voor bijzondere varkensrassen
- In alle andere gevallen ontheffing aanvragen bij RVO

Ontheffing voor bijzondere varkensrassen

Nederlandse varkensrassen:

- Nederlands landvarken
- Bonte Bentheimer

Buitenlandse varkensrassen:

- KuneKune

Uitwisselen van varkens (m/v) met andere B-bedrijven met dezelfde status.

Voorwaarden gesteld aan deze B-bedrijven:

- Bloedtappen voorafgaand de ontheffing
- Bloedtappen na iedere aanvoer
- Na aanvoer 3 weken geen afvoer van varkens mogelijk
- De bedrijfsomvang is net groter dan 30 varkens > 25 kg
- Zijn uitsluitend de genoemde varkensrassen aanwezig

Ontheffingen varkensleveringen: Hoe vraag ik een ontheffing aan?

- Schriftelijk verzoek (aanvraagformulier RVO)
  - NAW gegevens en UBN's van de betrokken bedrijven
  - Reden van de aanvraag
  - Geplande transportdatum
- Bloeduitslagen KVP/ZvA
  - Bloedmonsters nemen bij het te verplaatsen varken
  - Bloeduitslagen mogen maximaal 4 weken oud zijn

Toch nog vragen?

varkenspost@rvo.nl